

LA VETLLADA

Setmanari Popular.

Preus de subscripció.

Trimestre . . . . . 6 rals.
Un any . . . . . 20 »
Números solts . . . . . 6 cuartos.

ANUNCIS.

S'admeten á preus convencionals, sempre equitatius.

Administració.

GIRONA.
Llibreria de la Viuda y Fill de
A. Franquet,
carrer de las Ballesterias, 42
BARCELONA.
Eudalt Puig, Llibreter, Plassa Nova.

Condicions.

Lo pago de subscripció s'ha de fer á la bastreta, enviant l'import en sellos de correu, qui no tinga altra medi.
Las obras enviadas á la redacció s'anunciarán dos vegadas.

Lo nostre pensament.

OM ho farem, benvolgut lector, per donarte acertadament á coneixer la idea que 'ns anima al empendre la present publicació, y, mes que tot, per inclinar ton cor á favor d'ella? Dificil es, en un temps que tan s' escriu y s' enrahona y en que tan poch se creu y se practica quant l' abús de la premsa ha arribat á cansar, y fer que la gent de seny mirés ja ab prevenció tot lo que novament á llum se dona; dificil es, repetim, lo poder inspirar en tals circumstancias aquella benébola confiança, aquell interés que 's necessita pera plantar y arrelar en la opinió pública fermas y salutables convencions. Per altre part, las paraulas no arriban prou per expressar tot lo que un hom' proposa, porque hi prenen part, mes que ideas abstractas, nostres mes tendres sentiments, y aquestos tenen una parla misteriosa, ben diferent de la que podem ab lletres dar á entendre. No cal desmayar per xó, ans be empreném ab coratge nostra obra tan temps reflectida y desitjada, esperant que 'l temps, nostre treball y 'l bon sentit del publich desvancixerán eixas apresions perjudicials, y confiant mes que en las propias forsas, en aquell bon acert que sol donar la Providencia á las obras desinteressadas si han de ésser als homes profitosas.

Nos proposem escriurer un periódich popular, en lo bon sentit de la paraula, es á dir, compost espressament pera que 'l pugui entendre tothom qui sápigat lleigir y tinga sa y regular entreteniment. Moralisar, instruir y deleytar, aqueixas serán las tres senyas de nostre bandera.

Moralisar; tal es nostre primer y principal objecte. Ja preveyem que semblant lema será rebut ab certa mitja-rialla de desdeny per molts escéptichs; y que fins tal volta gent piadosa 'ns tractará de pretenciosos; mes, ¿qué val aixó per retraurens de un treball que en conciencia creyém util? ¡Tan de bo visquessim en un temps en que la propaganda moral fós per demés y sens justa causa! Més ay! lluny de ser aixis tothom qui 's pari una mica en observar las costums dominants no podrá menos de venir ab nosaltres y condoldres de veure com se desvirtua lo carácter vigorós, senser y fidel que en tot temps habia sigut la honra de la gent catalana. Que no se 'ns acusi, no de aqueix humor pesat y melancólich que fá plorar per mania lo passat y vituperar lo present; be massa evidents que son los mals que 'ns affligixen. La indiferencia religiosa, l' ascepticisme, la burla de tot sentiment generós, l' amor exclusiu á la vida sensual; veus aquí lo que ha vingut á sustituir en nostra societat á aquella antiga grandesa de carácter, á aquella honrada paraula que tant se va perdent y que tothom deplora, la pietat y la fe

nostres avis, lo que mes entristeix encara es veurer á gran part de nostre poble trevallador, per altre cantó sempre laboriós y honrat en son fondo, deixarse anar y emportar per aquestas impias ventadas que per tot se fican y en tot arreu se escampan, semblant á una plaga exterminadora, lo envileixement y la decadencia.

Anys endarrera, encare del nostre recort, á tot home pensador li quedaba la esperansa de que, si be l' orgull de la ciencia habia arribat á desvirtuar las sanas crehensas d' alguna gent lletrada; en cambi restaba encara sensera la menestralla y 'l poble artesá. Y com en aquestas clases s' hi retrata mes ab relleu lo jeni de la terra, y com ab tal que ellas servin la fé y las usansas catalanas no cal temer per nostre patria, la cosa encara no feya de tan mal veurer. Mes jo no se quins mals ayres nos han vingut á corcar la llevó mes bona que teniam, que avuy ressonan accents de impietat y de dupte, no solament entre el brugit de fábricas y tallers, que aixó desgraciadament ja no sorpren, si no també en mitg de la belleza dels camps, y fins en lo fondo de aquellas voras de foch venerables hont algun temps no s' hi sentian mes que las profitosas conversas sobre las feynas y l' anyada, las deliciosas rondallas de la padrina á las alabansas de Deu y la Mare de Deu, ¡Cuantas vegadas se 'ns ha trencat 'l cor cuan ja sia viatjant, ja sia en algun aplech ó en alguna festa ó trevallada sentim á la valenta fadrinalla catalana, per altre par tan simpática y generosa, proferir fiesomias y bordas impietats, que ja per l' accent foraster que desprenen dihuen ben clar que no han nascut en los llavis que las llensan! Perque no, l' accent de la incredulitat no es ni será may l' accent del poble catalá. Veus estranyas aportaren en nostra terra aqueixas tonadas discordants que allunyan y trenca aquella bona usansa, aquella lley y armonía que avans regnaba en tots nostres estaments, y que feya sentir ab un sol cor á tots los fills de Catalunya l' amor á Deu y á la patria. l' amor al trevall, á la virtud y á la ciencia, l' amor á tot lo profitos, á tot lo digne, á tot lo gran.

Si escudrinyem la causa d' aquest cambi en lo carácter y costums populars, no 'n regoneixerém d' altre que las malas lecturas que com dolenta cisanya s' han deixat sembrar fins en lo camp sagrat de la familia. No cal que vingui la gent positivista á negarnos la influencia de las ideas que 's comunican avuy dia ab esplendent profusió ab mil formas encisadoras: l' historia 'ns ensenya ben clarament que la literatura de totas las épocas es la que crea la atmósfera hont vibuen los esprits, y d' ahont surten los pensaments que promohuen l' entusiasme dels homes

de acció y donan un caracter general al sentiment públich. Es donchs un fet incontestable que las publicaciones impias y sensuales que de molts anys en aqueixa part per vilas y ciutats s' han fet corre, no dirém, com se sol, que han fet obrir los ulls, sinó que han esguerrat la vista al poble, han adulterat lo seu bon sentit, y si no han destruhit lo mes hermós de sas costums y son geni no ha pas sigut per falta de empenyo.

¿No será donchs una tareya oportuna y digne, valernos de la influencia periodística y de la requesta y facilitat que avuy dia van aumentant en la lectura á fi de contrarrestar las malas corrents que falsejan llastimosament l' educació pública? Sí, n' estem ben segurs: la propagació de las bonas lletras feta ab un fi esencialment moral es sempre utilissíssima, perque tenen sempre eficaz transcendencia en la societat y en la familia. «De tots los imperis, ha dit un sabi, 'l de la gent de lletras es lo mes estens: lo poderós impera, la gent de lletras governa, perque á la llarga forman la opinió pública, que al últim es la que determina lo cambi de totas las situacions». Si tal poder tenen las ideas sembradas ab oportunitat y mesura, ¿com no 'ns hem de animar mes y mes á fer que arrelia la bona doctrina per medi de una publicació que pugua excitar en son fondo y en sa forma l' interés de tot home de bona fé y que estima la veritat? Deixemnos ja de aqueixa manía de queixarnos del excessiu periodisme: es en va tronar contra una necessitat social produhida per la febrosa activitat del esprit en la vida moderna. Convenim en que sobri lo dolent, mes en cambi hi haurá prou fullas impresas de bonas ideas: voldriam que no hi hagués raconet de montanya que no 'n fos plé. En un temps en que la lluyta intelectual es tan viva, tothom te de lleigi, y si no topa ab lectura com cal, trobará sens dupte la volteriana, que may se descuyda. Fembi, donchs, lo que hi poguem, y que 'l saber de lletra nos serveixi de alguna cosa mes que incensarnos mutuament y alimentar la vanagloria.

Nostre segon objecte, com hem dit, será l' instruir. Moltas falsas doctrinas s' han encomanat al poble per causa de la ignorancia, y es ben cert que molts serian mes bona gent si estessin mes instruits. No que sia necessaria una gran sabiesa per ser home de be, pero si que en una época en que tot se discuteix es necessari tenir las opinions ben fonamentadas, y posehir á lo menos aquellas nocions mes corrents que acaban de ilustrar lo sentit comú, y son las suficiens per ferne aplicació á lo necessari y perque á ningú enganyi la falsa filosofia. Sensa 'l método de las escolas hi ha una manera de instruir insensible, com la de una mare ab son fill ó 'l de las conversas de la amistat: aqueixa manera es mes lenta

promes eficaces, no es tan directa pero es mes agradable. Los coneixements van entrant sense esforços ni violencia, y sens adonarsen se dona un compte de veritats profitosas que avans ignoraba. Aqueix es lo método que pertoca á publicaciones que no s'prenen sino en ratos de espanció, y tal es lo método que procurarem seguir pera lograr nostre objecte. En nostre periódich farem que s'hi llegescan articles sobre ciencias arts y demés rams del saber, pro cuydant sempre que estiguin escrits ab conceptes naturals y sensill llenguatge, de manera que 'ns puguin entendre fins los que no están avesats als termes técnicos que s'usan en las obras, didácticas y en la ensenyansa. Finalment, farem de manera que una escullida secció de noticias del principat, nacionals y estrangeras, posin á nostres lectors al corrent dels aconteixements mes notables de la setmana, no descuidant tampoch de tant en tant la publicació de revistas comercials, agricolas ó industrials que mes interessin á nostre provincia y ciutat de Girona. Y no volém ser mes llarchs en aquet punt perque preferim sorprendrer y anar segús que prevenir y poder faltar, y 'ns estimem més que 'ls lectors pugan apreciar mes bé practicament nostre programa.

Y ja som la tercera y última part de nostre fi, que es lo delectar. Sabem molt bé que un setmanari no s'le escriure en un sentit tan gran ve de utilitat que la gent s'hi encaparrin al lleir-lo. En efecte; cuan l'honrat treballador torna á casa al vespre del dissapte amohinat del treball de la setmana, cuan lo judicios menestral deixa un moment la serietat de sos negocis, ó cuan lo ric busca un rato de necessaria compensació positivisme de la vida, de segú que no agafan lo periódich pera trencarse 'l cap en qüestions exclusivament científicas y profundas, sino per barbarhi en sa lectura una recreativa y salutable distracció. Aixis es que nosaltres, considerant no solament aquet caracter platxerios que deu venir tota publicació d' aquesta mena, sino també per la especial predilecció que sempre hem sentit per las amables bellas lletres, tindrem cuydado de que aquesta secció siga mol particularment del agrado de nostres lectors. Ab tal objecte convidém de tot cor á tots los que s'inspiren ab los purs y deliciosos accents de la poesia á que quiscun ab un brotét de sos florits y ayrosos pensaments vinga á donar á nostra obra mes encant y mes dolsura: y estem certs que vindrán, perque la poesia es una amable filla del cel, sempre amiga y generosa que á tothom desitja plaurer, aixis com per tothom escampa 'l sol sa llum y las flors del camp sa essencia perfumada.

A mes de la poesia, los cuentos agradables, las faulas y rondallas escullidas vindrán també á enriquir nostres vetlladas, y procurarem que

totas ellas inspiradas en aquella tendresa de sentiments, en aquella dolsura incomparable que tenian las vetlladas de nostre infantesa, cuan al ivern á la voreta del foch ó al histiu prenent la fresca, reunida la familia se grababa en nostre cor la educació mes fonda: llavors nostres pares nos ensenyaban com eram criats pera servir y amar al Criador, y apreniam de sos llavis l' amor á Deu y á la Relligió santa; lo nostre avi nos contaba 'l siti de Girona y apreniam l' amor á la pátria, la padrina, fadrins y donsellas nos cantaban alegres corrandas y cansons de la terra, y apreniam aquella riquesa de tradicions, aquell ayre joliu y esprit encisador que fan de nostre benvolguda Catalunya un dels pobles mes poéticos de la terra. Aixis insensiblement armonisada ab los encants de una poesia deleytosa anaren clareijant en nostre cor los sentiments que son nostre consol, las máximas de vera sabiesa que han sigut y serán la llum de nostra vida, Deu vulla que aixis també nosaltres pugám interessar á nostres lectors ab nostra VETLLADA, y que 'ls paga ser á tots tan agradable y profitosa com per nosaltres y per molts ho foren aquellas tranquilas vetlladas de familia, hont reberen la fé y la valentia los mes preclars, los mes gloriosos fills de nostra pátria.

JOAN PLANAS Y FELIU.

LA FESTA DELS REYS.

(CUADRO DE COSTUMS.)

Las costums de nostra terra son verdaderament l' espill de sos habitants, com la cara ho es de l' ánima; en ellas está verdaderament retratat lo caracter del poble catalá, guardador asserrim y consecuent en sas usantsas, com energi-h y decidit en servir tot lo que porta 'l sagells del poble asserrim en sas mes preuhadas creencias.

Si fos del nostre objecte esténdrernos en consideracions referent á la significació y pureza de nostras costums, vindriam á demostrar, ó millor dit, vindriam á donar lo retrato fael de nostra benvolguda terra, mes com no es altre lo nostre fet que presentar un simple cuadro d' aquestas costums, deixarem lo sobre esposat y 'ns concretarem solsament á esposar un cuadro oportu, retratantlo ab tanta naturalitat com nos sia possible.

La festa del reys: aquet será 'l nostre tema, festa que commemorant l' adoració dels Reys Magos al fill de Deu, celebra segons usantse é inveterada costum, la terra que 'ns fa de mara.

Avuy es lo dia de la vigilia: En una modesta habitació, ahont regne mes l' honradesa que 'l interés, reunida estan en un reconet de menjador, familia bastant reduida, pus se compon solament de jovers y sencills esposos, un noyet y un anys, fruy saborosissim d' un amor etern,

delicia incomparable d' uns pares, que oviran la primera flor de son amorossissim jardí; y á mes, com á complement, una minyoneta de mitja edad destinada esclusivament al servey particular de tan modesta familia.

La mare, carinyosa y en eceses amable, está retallant en paparets de vários colors, figuras y brodats de delicat capritxo, que á manera que 'ls hi va donant forma, los dona maquinalment á son marit, qui cuydadosament los va enganxant ab pastas en un fanalet que la minyona aguanta y va girant á manera de que ell pugue distribuir en sas varias caras los brodats paparets.

Lo noyet no fa res, al contrari, si alguna cosa fa, es que desfá lo que 'ls demes han fet. Llauger y esquerp com una mostela, corre pel menjador, tant aviat entre camas del pare com de la mare; tant aviat malmena un bosí de paper provant de fer retalls, com volguent veurer los que sa mare ha fet, los esparreca ab tota la bona y sana intenció d' aquet mon; no mes fa que mourer fressa y amolestar á sos pares, cridant: — Deixemo fer á mi: poseumi un soldat; posseumi un cavall; ara hi vull aixó: ara no l' hi vull, euredant á... pugué; pero aixó no es obstacle pels pares; al contrari, diguentli—ja l' hi posarem—posan lo que volen y 's miran y riuen plens de goig, vegent ab quanta alegria espera 'l vaylet ser al vespre y sustir ab lo fanal ences y cridar ab tota sa forsa la tradicional corrandá, barrejat ab aquella munió de noys contents del engany, esperant que arriben los *Terreys*.

La tasca s' acaba, lo fanal está compost, y falta solsament la candela de quarto que la minyona ja ha anat á comprar; ja 'l noyet prova de quina manera millor lo portará, y 'ls pares disfrutan tant com ell, tot fentli las oportunas observacions.

—Mira, diu lo pare, pórtal mes dret, ó sino se 't cremaria y 'ls noys te se 'n burlarian, y allavors los Tres Reys no 't portarian res, porque al que se l' hi crema 'l fanal los reys no 'ls hi deixan turróns.

—Aixís, fa, papa, aixís, diu 'l noy, y encara 'l posa mes tort.

—Si aixís, contesta la mare, colocantli be, aixís y cridá forsa.

La minyona porta la vela, l' hi posan ab tot cuydado y colocan lo fanal en un reconet esperant que siga l' hora acostumada pera sortir á passejar carrers y plassas.

Es cap al tart, á manera que va acostantse l' hora ab tant de goig esperada, creix l' alegria del noy, hasta al extrem d' assegurar que desde 'l valeó ja veu noys ab fanals que cridan pels carrers, fins l' hi sembla que ha vist al nen del pastissé ab qui guarda una profunda amistat, prova d' aixó que mes de quatre cops s' han esgarrapat; res, cosas de noys, vol anarhi, l' impaciencia no 'l deixa descansar, fins que al ultim sa mare encenent lo fanal crida á la minyona, y l' hi diu.

—Vamos, aneu y cuydado á caurer, tinguen comte á cremarlo, y fent un petó al noyet los despedeix.

Los pares, plens de una immensa alegria, en al balcó á veurer pasar son fill y conreja ab los tants que ja cridan mortíficos homes ridos mes rústichs; no falta tampoch qu...

lo veuen, lo criden saludantlo carinyosament y recomanantli sobre tot que cridi forsa, que porti 'l fanal dret y que no caygue; lo noy, crida y 's pert entre la multitud, los jovens esposos tenen can lo balcó y surten á passeix á precenciar l' espectacle que ja está en tota sa magnificencia.

Sortiu á la plassa, guayteu quin espectacle, mireula plena de cap á cap de fanalets de mil y mils colors, ¡quin goig! ¡quina verdadera expansió! allí tothom es barrejat, desde 'l fill del mes insignificant menestral, fins al del mes aristocrátich capitalista, allí entre la confusió, no regnen distincions de cap clase, allí es com al ayre l' aureneta, tothom vola com mes pot, allí l' ayre es d' ells y per ells, ja anant junts, ja separats, pero sempre conformes ab lo seu: ¡quants de llums! sembla que 'l mon s' ha canbiat; avuy la terra es lo cel, ó las estrellas han baixat á terra, al cel no n' hi ha, estan eclipsadas, mes ben dit, son totas á la plassa, cada noyet ne porta una damunt d' un bastó, perxó estan tant contents, perxó cridan tant.

Escolteu: ¡Quin soroll! ¡quin bromoleix tothom s' enten pero no e. tendreu á ningú, tothom crida qui mes pot; al presenciar aixó, suposo que las mares deuen dir á sos fills que aquell que cridarà mes, será 'l mes ben recompensat, porque tothom brama, uns mes que altres, y 'l que crida menos espanta de sentir. Es una rifa que cada any la maynada compra bitllets, mes, ab tanta bona sort que tots treuen la grossa.

Cada vegada que 's veu flamejar algun fanal desgraciat que 's crema, se sent un nou soroll y remoreix diferent del acostumat; ¿sera alegria dels demes, ó que 's crida pera afogar lo tendre plor de la víctima? Vames, l' indiferencia burlescantse del verdader sentiment.

No hi falta may la poma de la discordia, sempre en mitj de tanta ignocencia, hi corren desvergonyits pegant cops de bastons al fanalets inofensius, fins aquí se fica la malicia.

A manera que 's va fent tart, se van retirant dels carrers los *protagonistas* de la festa; nosaltres los deixarem que se 'n vaigin y per completar y donar mes unitat al cuadro, tornarem á la modesta mansió d' ahont, no fa molt, sortirem.

Es hora d' anar al llit; lo noyet per esperar la recompensa de son treball, es acompanyat al balcó, ahont hi posa una plata de porcelana, porque quant los Tres Reys passen, vegent que allí s' está un que també 'ls ha anat á esperar y desitja recompensa, tant si espera premi á la virtut ó cástich á la maldad, que com los reys ho saben tot obran ab severa imparcialitat. Lo xicotet es acompanyat al llit ahont ben aviat se don al somni mes felis que pot tenir aquell que al andemá ovira un paradís de delicias.

Aixís que la matinada s' introduhi á l' habitació dels tendres esposos, senyalantli l' hora a propósito pera completar lo felis engany, s' alsa la mare, va al armari á buscar las dulsas y joguinas preparadas, y de puntetas sense fer mica de fressa va al balcó á colocalho tot á la plata; despres de aixó agafa una sima d' una escombra de bruch y la coloca al costat dels turróns; ab molt de cuydado torna á tancar lo balcó y crida al nen.

—Pepito, Pepito, despertat; corre que irem á... par lo plat á veurer que t' han deixat los Tres...; Pepito, despertat.

Efectivament, la peresa domina al home però a voltas pot dominar-la un baylet; senti això y saltar del llit fou obra d' un moment, corre al balcó, y no 's podeu figurar per un moment quina fou la alegria d' aquell cor ignocent al oviar que 'ls Reys no habian passat de llarch ¡quina alegria! agafa 'l plat y ensenyantlo á la mare, com volguenthi dir que participes de la seva alegria.

—Anem, diu, anem á ensenyaro al papa.

—Anem.

Y se 'n anaren tots dosets á comunicar las sensacions al papá que encara era al llit. En mitj de tanta alegria, un núvol turbá per un moment la felicitat del infant, mes no pera incomodar-lo, pero si pera tenirlo en desitjos de saber que significaba alló.

—Una sima, pensaba el nen, ¿que voldra dir? Entre mitj de tants torrons y demes regalos, habermi dextat una sima, ¿que significa? Mes, aquet dupte, aviat desaparegué, pus aixis que foren á ensenyar lo plat al papa, lo primer que l' hi preguntá 'l nen, fou.

—Papa, ¿perque m' hi han deixat una sima?

—Fill meu, ¿saps perque? perque si algun dia no vols creurer á la mama, serveixi pera donarte surras.

—Ah, si, si; pero ja faig bondat, perxó m' han deixat tantas cosas, y jo prometo ferne mes, perque 'ls Terreys no puguen deixarme bondat.

Y 'ls tres, se omongueren en una abrassada, se donaren paternals besos y sentiren omplirse 'l cor de la mes completa felicitat, que pot cabrer en uns esposos tan honrats, com los que per primera volta, fan celebrar á son primer fill a tant bonament anomenada FESTA DELS REYS.

PERE DE PALOL.

LA CASA DEL SENYOR.

—¡Porta cæli!—

¡Miráula, que valenta y magestuosa
que esbelta, ayrosa y gran;
mostra sa altiva testa la catedral sumptuosa,
y enfonza en mitx dels núvols
sa agulla primorosa y arrogant!

¡Que es bell lo ratx de sol, quan il·lumina
sos archs filigranats;
mentres l' ombra, darrera dels capitells s' inclina
tot confonent severa
sants y guerrers y fruyts esculpturats!

Com enamora l' ábside ennegrida
y 'l melengios xifrer
que enfront l' antiga torre, creix plé d' ufanó y vida
mentres blanda lo coure
ab só planyivol, trist y falaguer,

¡Y com parlan al cor, los murs que cauhen
empesos per lo temps,
mentres recorts dolcissims de la antigó 'm retrauhen
mostrant las pedras rónegás
'hont viu y cova 'l foch de pátria ensemps!

Alli hi viuhen florint l' alta armonia,
la germanó y la pau;

allí, un ideal puríssim un jorn forma lu prenia
honrant la fe cristiana
que avans hi alsava un artísat paláu.

¡Lo temple!; nom? sagrat que sempre alsantse
ab los segles reviu,
que tanca una epopeya d' amor y d' esperansa
y que estreny la cadena
del temps, present, passat y primitiu.

Es l' ara hont crema 'l foch, que encén la idea
que dona eterna llum;
es la imatge superba que inspira, ensenya y crea
lo geni pur y ascétich
que vessa ab sentiment mistich perfum.

Es lo payral alberch de tots los homes
y 'l verger delitós
ahont tendres complantas refilan las colomas,
y l' áurea y rica cithara
entona 'l psalm sublim y melodiós.

Es la nadiuha llar santa y antiga
quin foch va encendre Deu;
es lo camp 'hont germina la sacrossanta espiga
y al rahinet dolcíssim
que un Just nodri, morint en una

Alli s' hi aprén sols
los odors y la virtut convidan
la pau a perdonar y á creure
y á viure eternament agermanats.

Alli l' art en mil formas pot reviuere
y vola 'l pensament;
allí l' esperit gosa enamorat y lliure,
mentres lo llavi resa
y esclata ab veritat lo sentiment.

Alli s' hi sent la màgica armonia
que sempre parla al cor,
y brolla esplendorosa la font de la poesia,
y l' ànima afligida
hi minva aconortada 'l sen dolor.

S' hi sent la veu gentil desconeguda
de la sublimitat,
y la mígrada enveja s' aterra allí vensuda
davant de la grandesa
d' aquella lley que es font de caritat.

S' hi aprén la veritat mes santa y bella,
la mes senzilla y gran,
y 'l progrés la venera com rica maravella,
¡com esperansa única
d' un pervenir gloriós, noble y brillant!

ARTUR MASRIERA Y COLOME

Barcelona 10 de Novembre de 1880.

LA VIGILIA DE CAP D' ANY.

N' era vigilia d' any nou,
N' era nit freda y gelada,
Per un pla cubert de neu
Un pobre home caminava.

Si 'n camina apoch apoch
Perque lo dalit li manca,
Tres nits há dormit al seré,
Tres jorns há no 'n pren vianda.

Moltas portas n' ha trucat
A cap d' ellas hi te entrada,

Tothom li diu—Deu ni do—
Tots los gossos fers l' empaytan.

Ja s' atura en son camí,
Ja s' assenta al peu del marge,
La atuye x la fam y 'l fret,
Se li jelan las entranyas.

No sen mes que udolar llops
Y xiular la tremontana,
Mes are també ha sentit
Com tritllejan las campanas.

La diada de Ninou
Que n' es festa senyada,
Cuan lo pobre sen tritllar
Diu plorant eixas paraulas:

—No toquen á tritllo, no;
Campaners d' aqueixa plana,
Que toquen á mors per mi
Puig la vida se 'm acaba.

Moriré sense consol
Ni de pare ni de mare,
Que tampoch, sent ells al mon
Cap consol jo 'ls hi donava

Moriré seny amich
Perque als pobres rondina
venjansa,

Moriré jo, trist de mi,
Sensa una creu per besarla,
Que cuan n' era jovenet
May en Deu vaig pensar gayre.

¡Ay si jo hi pogués tornar!
¡Si 'n farta vida santa!
Mes me 'n sento ja morir
Y per mi no 'hi ha esperansa.

—Aixís cridava febrós,
Tremolant com fulla d' arbre
Penedintse del seus anys
Tots possats en vida mala.

Las dotze anavan tocant,
Los cabells se li aixecavan,
Fixá 'ls ulls al blau del cel
Y 'n ven caure estrellas blancas.

Llumanetas tot voltan
Ja le 'n prenen, ja l' ablandan,
Ja l' empenyen al forsar
Calavers ab greu basarda.

Lo pobre llansa un gran crit
¡Ay valgueunos, Verge santa!
¡Adeu, jorns de juventut!
¡Oh! torneu!... torneu encara!...

Y tornaren aquells jorns
Perque 'l que aixís somiava
N' era un tendre jovencel
Ple de vida y d' esperansa.

Cuan lo jove 's despertá
Diu alegre eixas paraulas:
—Puig que encara hi puch tornar
Si 'n faré jo vida santa.—

JOAN PLANAS Y FELIU.

SECCIÓ RELIGIOSA.

MONTSERRAT.

ERTAMENT que no podian triar un nom que 'ns fós més agradable per inaugurar la secció religiosa de nostre modets *Setmanari*. Montserrat, la Jerusalem espanyola, lo Sinai de Catalunya, la montanya més famosa del mon, la font caudalosa d' ahont rájan mil tradicions hermoesjadas per l' imaginació de nostres poetas y trovadors. Montserrat, anomenat acertadament lo cor de Catalunya, no precisament per sa posició topogràfica sino per descansar entre mitx de sos enlayrats pichs la santa Princesa mestressa amorosa dels cors de tots los fills d' aquesta terra generosa y noble. Montserrat, l' assiento prodigiós de la Catedral de nostres montanyas, lo santuari visitat sens dupte per mes reys y pelegrins, la petxina preciosa, que si un dia guardá á una impúdica divinitat dels romans, guarda avuy l' imatge vella de la més pura de las criaturas, d' Aquella que per un meresqué sér Mare del mateix Déu. Montserrat, lo libre colossal que té escrit un per un tots los fets de nostra gloriosa història, la torre enmarletada que veje destrosats á sos peus los exércits dels dos poderosos enemichs de la independencia patria, los alarbs y los francesos; la Tebayda solitaria ahont viuhén cantant alabansa á la Verge, virtuosos monjos é inocents escolanets, los quals ab llurs cántichs esmentan los acorts angélichs que descubriren als sensills pastors d' Olesa la moreneta imatge de María. Montserrat..... pero aquestos pensaments tan dolsos pél nostre córnos apartan del objecte que 'ns ha posat la ma en la ploma. Nostre propòsit es parlar de las festas que 's preparan per tencar dignament l' any del Milenar, festas que prometan sér més solemnes que las celebradas en lo mes d' Abril del any passat, las cuals tan bon recort deixaren en nostre pátria y fora d' ella.

Fá ja alguns mesos que 'l il·lustrat Director de *La Veü del Montserrat*, periodich que bé podem anomenar l' heralt de la Princesa catalana apuntá l' idea d' una romeria de poetas y escriptors catalans á la santa montanya, y lo projecte de formar una *Corona poética* ab los cants dedicats per aquells á la Verge, idea que ha sigut mol ben acullida, y que segons sembla podrá realisarse per l' entrant de la primavera vinent. Imponent y consolador á la vegada ha d' ésser veurer agenollats á las plantas de María á los primers escriptors y poetas de nostra terra,